

72305

Mustafa Yeneroğlu
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Hukuk ve Adalet Politikaları Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nureddin NEBATİ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 22.09.2022

Mustafa Yeneroğlu
Mustafa YENEROĞLU
İstanbul Milletvekili

Borsa İstanbul Bankacılık Endeksinde 14 Temmuz-12 Eylül 2022 arasında %160'tan daha fazla artış olmuş, bu tarihten sonra da 1 hafta içerisinde endekste %38'lik bir düşüş yaşanmıştır. Bankacılık sektöründeki bu hareketlilik diğer hisse senetlerini de etkilemiş ve hisse fiyatlarında önemli çalkantılar oluşmuştur. Bu fiyat hareketliliğinden özellikle küçük yatırımcılar önemli ölçüde etkilenmiştir.

Medyada çıkan haberlerde bu durumun piyasadaki birkaç "oyuncunun" hem vadeli işlemler piyasasında hem de spot pay piyasasında yaptıkları manipülatif işlemler neticesinde oluştuğu, bu kişi ve kurumların piyasa yukarı yönlü giderken önemli miktarda kazanç sağladıkları, piyasanın aşağı yönlü hareketi sırasında ise vadeli işlemler piyasasındaki teminatlarını karşılayabilmek için pay piyasasında büyük miktarda satış yapmak durumunda kaldıkları, bu nedenle fiyatlarda önemli düşüşler yaşandığı ve devre kesicilerin çalıştığı ifade edilmektedir. Bu gelişmeler neticesinde aracı kuruluşların kendi aralarında toplantı yaptıkları, sonrasında taleplerini Bakan Yardımcısına ve SPK'ya ilettikleri hususları da basına yansımıştır. Nihayetinde Takasbank tarafından Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda Bankaların dayanak varlıkları için işlem teminatı hesaplamalarında kullanılan risk parametrelerinin güncellendiği duyurulmuştur.

Bu bağlamda;

1- Borsada işlem gören bankaların hisse fiyatlarında 2 aylık sürede görülen hızlı yükseliş ve düşüş ile ilgili olarak herhangi bir inceleme yapılmakta mıdır?

2- Borsa İstanbul ve SPK'da Borsa İstanbul'un en değerli ve derin hisseleri olan Banka hisse senetlerinde 2 ay süren oynaklığı tespit edebilen gözetim sistemleri yok mudur?

3- Aracı kurumların müşterilerinin Vadeli İşlemler ve Opsiyon Piyasasında (VİOP) ve Pay Piyasasında bu kadar yüksek miktarda ve fiyat artırıcı işlem yapmalarını tespit edecek risk yönetim sistemleri yok mudur? SPK bu aracı kurumların risk yönetim sistemleri hakkında gözetim gerçekleştirmiş midir?

4- Manipülasyon iddiaları çok sayıda platformda konuşulur hale gelmişken niçin önleyici tedbirler alınmadı?

TBMM Halkla İlişkiler Binası
A Kapısı, 4. Kat, Oda: B 404 Bakanlıklar/Ankara
Phone: +90 (312) 420 56 62 - 63 Fax: +90 (312) 420 22 12

2005

Mustafa Yeneroğlu
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Hukuk ve Adalet Politikaları Başkanı

5- Banka hisselerinde “suni yükseliş” devam ederken tarafınızdan 11 Eylül 2022’de “*Sermaye Piyasalarımız Her Geçen Gün Güven Tazeliyor. Geleceğe Güvenle Bakıyor*” başlıklı bir açıklama yapılmasının ve bu açıklamada BİST 100 Endeksindeki 2 aylık artışın risklerine hiç dikkat çekilmeden tek yanlı biçimde olumlanmasının yapılan “manipülasyonu” desteklediğini düşünüyor musunuz?

6- 11 Eylül tarihli açıklamadaki eksik ve yanlı değerlendirmelerinizle küçük yatırımcıya hisse alma tavsiyesinde bulunmuşunuz. Hemen ardından borsadaki düşüş için niçin bir açıklama yapmıyorsunuz?

7- Size güvenip birikimleriyle hisse senedi satın alan küçük yatırımcı vatandaşlarımızın zararını karşılayacak mısınız?

8- Kamu bankaları başta olmak üzere ekonomimizin temel kurumları olan bankaların hisseleri ile manipülasyon yapılabilmesinin bankacılık sektörünün ve ekonomimizin itibarına verdiği zarardan dolayı sorumluluğunuzu ihmal ettiğinizi düşünüyor musunuz?

9- Takasbank 21.09.2022 tarihinde VİOP da sadece Banka hisse senetlerinde teminat oranlarını azaltmıştır. Oranlar azaltılarak teminat yükümlülükleri düşürülmüş böylece bu işlemi yapan kişiler ve bu kişilerin işlemlerini gerçekleştirdikleri aracı kurumlar kurtarılmışlardır. Takasbank'ın teminat oranlarını Sermaye Piyasası Kurumu'nun 20.09.2022 tarihinde 4 aracı kurumla yaptığı pazarlıklar neticesinde düşürdüğü iddia edilmektedir. SPK ile aracı kurumların pazarlık masasına oturduğu doğru mudur? Doğru ise bu pazarlıkta neler konuşulmuştur?

10- Bahsi geçen 4 aracı kurumdan birinin Yönetim Kurulu Başkanı medyaya verdiği demeçte bu manipülasyondan dolayı bazı isimler zikretmiştir. Bu konuda ve isimler hakkında SPK tarafından başlatılan herhangi bir inceleme veya soruşturma var mıdır?

11- Bu dönemde özellikle bir kamu bankası tarafından yapılan kendi hisselerini geri satın almasının manipülatörleri kurtarma operasyonu olduğunu düşünüyor musunuz? Bu geri alımlarla ilgili bir inceleme ve soruşturma başlatacak mısınız?

12- Piyasayı bozan ve küçük yatırımcıyı zarara uğratarak vurgun planlayan ve vurgun denemesinde başarısız olan aracı kurum ve müşterilerinin kurtarılmasının yeni manipülasyonlara ve vurgun girişimlerine yol açacağı konusunda endişe etmekte misiniz?

13- Manipülatörlerin birkaç kişiden ibaret olduğu söyleniyor. Eğer doğruysa birkaç kişi nasıl oluyor da tek bir hisse değil bütün piyasayı manipüle edebiliyor? Bu kişilerin arkalarında kamu tarafında kişilerin olduğunu düşünüyor musunuz? Bunu soruşturacak mısınız?